Štev. 2. Buenos Aires, 17. marca 1932. Leto I.

SLOVENSKI DOM

PORTE PAGO III 78126 "EL HOGAR ESLOVENO" CENA 10 CENT.

Uredništvo in upravništvo: calle 12 de Octubre 1777. Izhaja vsak četrtek Naročnina: celoletno $ 5, polletno $ 3, četrtletno $ 2

POGLAVJE IZ TRPLJENJA TUŽNE ISTRE

Nedavno je bil odstavljen občinski načelnik v Pazinu Bruno Camus, ki je bil toliko let absoluten gospodar ne samo Pazina, temveč vse srednje Istre.

Novotarije so italijanskemu narodu silno priljubljene. Zato so se pa tudi nove stranke ali grupacije med ljudstvom hitro širile, če so le politični vodje razumeli svoje delo. Zgodovina Italije nam to priča. To pospešujejo tudi mnogoštevilna mesta. Podeželnega ljudstva, kakor v drugih državah, je v Italiji razmerno malo. Zato je pa tudi fašizem tako hitro zrastel. Seme je niklo, zrastlo, cvetelo in rodilo sadove, seveda po svoje.

To je Mussolini kot Italijan razumel. Mora se reči, da se je dejstveno brez posebnih dolgih priprav predstavil svojemu narodu kot novi diktator, vladar. To se mu je posrečilo v Italiji, ne pa zadnji čas v Ameriki, ko je s svojimi bombastičnimi članki hotel ukrotiti lastnike dolarjev.

Ko je fašizem v stari Italiji prišel na krmilo, so zasedli skoraj vsa javna mesta mladi ljudje, brez skušenj in brez potrebnih predhodnih naukov. Fašist, kot tak je bil že usposobljen za vsako službo. To je bilo silno ugodno za mlado inteligenco, posebno za mnogoštevilne mlade častnike po vojni, ki so bili brez strokovne izobrazbe.

Za posebno važna mesta, kjer se je zahtevalo obsežnega znanja, si je pa duce pridržal strokovnjake nesomišljenike. Te je potem v primernem času odslovil. Stare so odstranili in jih nadomestili z mladimi.

Ta manipulacija z uradniki se je seveda prenesla tudi v novo Italijo. To so po vojni "odrešene" dežele Julijske Benečije in Tirola. Bivši avstrijski Italijani, ki so med vojno pobegli čez morje, posebno pa častniki, so prišli prvi v Istro, Primorsko, Tirol, kot mali Mussoliniji, da požanjejo, kar niso sejali.

Tako se je moralo zgoditi tudi v Istri.

Iz Pazina, središča Istre, bi se bila morala najkasneje v desetih letih poitalijančiti vsa pokrajina. To je bil načrt! Delo škofa Dobrile in drugih prijateljev Jugoslovanov v Italiji, se mora v nekaj letih uničiti. V ta namen je odredil fašistični štab mladega častnika Bruna Camusa, ki je dovršil italijansko gimnazijo v Pazinu. Župan velike občine pazinske inž. T. Paladin, ki je z ljudstvom lepo ravnal, se je moral umakniti, da je lahko zasedel mesto "podeštat" njegov sošolec Bruno Camus.

To mu je zelo dobro došlo, kajti ogromno premoženje njegovega deda, veliko vinarsko trgovino, je srečno likvidiral. Preskrbljen je bil tudi s plačo fašističnega konzula. Občinski načelniki v Italiji bi ne smeli prejemati za svoje delo nikake plače in Mussolini se posebno ponaša s to svojo naredbo; toda podestati sami si že znajo z raznimi manipulacijami preskrbeti mastno nagrado.

Mladega in skrajno nepraktičnega podestata se je kmalu polastila strašna nadutost. Rad se je hvalil: **Jaz sem odločen za podestata v Splitu.** S hrvaško inteligenco je prva leta govoril le kazajoč ji hrbet. Tajništvo pri občini s plačo 20 tisoč lir letnih je vodil zopet prijatelj načelnikov, dovršen gimnazijalec E. Golob, ki si je spremenil ime v Colombo. Doma je bi iz Pazina. Ta je nastavil takoj svojo sestro in občinsko mesarno je izročil svojemu bratu. Tako je bila vsa občinska uprava srečno v rokah družin Camus-Colombo. Starejši Italijani so zmajevali z glavami in so se užaljeni odstranili. Možje, kakor V. Novah, dr. Costantini in dr., ki so pod Avstrijo vzdrževali italijanstvo v Istri, so bili potisnjeni v stran, ker se niso hoteli pofašistiti.

Ker pa mladi vladajoči krogi brez njih niso nikamor mogli, so začeli snubiti stare odličnjake na ta način, da so jih imenovali fašiste "ad honorem" ter jih vpeljali v svoje kraljestvo z velikim pompom in s pojedinami. Ko je B. Camus postal načelnik, je obstojala v Pazinu š dobro stoječa podružnica Istarske posojilnice, krepko Gospodarsko društvo za Istro in Dijaško podporno društvo — z že dozidanim Dijaškim domom. Hrvaško tiskarno so fašisti uničili že poprej pod vodstvom sodnika De Mori. Da niso vseh knjig v zalogi požgali, se je treba zahvaliti le slučaju. Ko so namreč fašisti, junaki, že dobro razbili stroje v tiskarni, je pričel goreti v Bermu neki hlev. Navada je, da se pri takih nesrečah z zvonom kliče ljudi. Tako je bilo tudi v Bermu. Glas zvona se je pa v Pazinu popolnoma slišal. Novodobni Herostrati so bili mnenja, da zvonovi kličejo kmete, naj pridejo v Pazin branit tiskarno! In zato so fašisti pobegnili, ne da bi bili zlobno delo dovršili.

Nesporazum na Daljnjem Vzhodu

Kitajski maršal Chiang-Kai-Shek je izjavil, da je pripravljen prevzeti predsedstvo kitajskega vojaškega sveta in odgovornost vojaških sporov. Izjavil je tudi, da je kitajski narod pripravljen prijateljskim potom poravnati vse spore. Pripomnil je tudi, da, ako ne bodo Japonci prenehali z vednim napadanjem, bodo Kitajci vstrajali in se bojevali do konca.

Radi raznih poročil, ki prihajajo iz Tokija, je rekel, da se na te ne sme preveč ozirati. Poročila namreč pravijo, da so se Japonci začeli umikati od Šangajske cone. Potrdil je tudi, da se Japonci pripravljajo na nov napad in ojačujejo svoje čete. Obrnil se je na novo mandžursko vlado in zahteval, da se vsi ti spori poravnajo na razorožitveni konferenci Družbe Narodov v Ženevi.

JAPONSKO LETALO NAD RUSIJO

Londonski poročevalec v Harbinu poroča, da je v pondeljek neko japonsko letalo krožilo nad okolico Pograničaja.

Osem sovjetskih letal se je dvignilo in zasledovalo držnega letalca, ki se je nato z letalom spustil na zemljo.

ŠVEDSKI KRALJ SE VRNIL IZ LETOVIČČA

Švedski kralj, ki se je nahajal na počitnicah v francoskem letovišču blizu Nice, se je takoj nato, ko je zvedel, da se je industrijalec Kregger oziroma kakor so ga zvali kralj žveplenk usmrtil, vrnil v domovino.

OSUMLJENI TATVINE SLIK SLAVNIH SLIKARJEV

V Turinu se je te dni začela razprava proti vratarju Mariju Bessoni in inženirju Josipu Sesti, ki sta osumljena, da sta pokradla več slik slavnih italijanskih slikarjev, kakor Ticiana in Veronesa, ki so bile vredne okrog dva milijona italijanskih lir.

Slike so bile ukradjene iz neke prazne vile, ki je bila last bogatega Italijana Ricarda Guallino.

GHANDIJEVO ZDRAVLJE SE BOLJŠA

Indijski voditelj Mahatma Ghandi, ki se nahaja v ječi že deset tednov, se je že zelo popravil. V zadnjem času je postal debelejši in kaže znake trdnejšega zdravlja.

Velik odmev Marinkovićevega govora

Izvajanja našega zunanjega ministra o razorožitevnem problemu so zlasti v Franciji vzbudila nedeljeno odobravanje

Pariz, 17. febr. — V listu "Le Journal" komentira Saint Brix včerajšnji govor dr. Marinkovića na razorožitveni konferenci v Ženevi. Med drugim pravi, da je bil govor zastopnika Jugoslavije hkrati realen in pomirljiv. Tako je, nadaljuje Saint Brix, dr. Marinković rekel, da bi že samo sprejetje načel francoskega predloga zadoščalo, če bi se iz tega predloga izvajale posledice za razorožitev. Toda to pojmovanje, pravi avtor članka, gre predaleč in francoski predlog ima pomen samo tedaj, če se na praktičen način zagotove potrebna jamstva za znižanje oboroževanja. Na drugi strani, pravi Saint Brix, pa je tu govoril zdravi razum dunavskega seljaka in je zahteve, naj se postavi razlika med napadalnim in obrambnim orožjem, v teoriji sijanja. Dr. Marinković, čigar stališče nasproti kemični vojni je realistično, smatra, da bi bilo treba tako vojno brezpogojno prepovedati, pa ne samo na papirju. Prav tako je dr. Marinković podal realističem obrazec vojne, kakršen je veljal pred oboroževanjem in ki more veljati tudi po razorožitvi.

Enako simpatično komentirajo govor dr. Marinkovića tudi drugi pariški listi.

Ženeva, 17. febr. — Vsi ženevski listi prinašajo velike izvlečke iz govora, ki ga je imel na včerajšnji seji razorožitvene konference jugoslovenski zunanji minister dr. Vojislav Marinković. Tako n. pr. komentira g. William Martin v listu "Jornal de Geneve" govor dr. Marinkovića in pravi, da so vsi pričakovali z velikim interesom govor našega zunanjega ministra, ker uživa jugoslovenski delegat v Ženevi ugled in sloves enega izmed najduhovitejših delegatov na konferenci. G. Martin nato izreka priznanje pozitivnosti, inteligentnosti in korektnosti dr. Marinkovića in simpatično naglaša voljo jugoslovenske vlade, da sodeluje pri delu za zmanjšanje možnosti vojne ob zagotovitvi varnosti narodov. Prav tako priznava g. Martin upravičenost Marinkovićeve izjave, da mora vsak narod, dokler obstoje možnosti vojne, storiti vse, da prepreči poraz.

Drugi listi komentirajo na podoben, način simpatični govor dr. Marinkoviča na razorožitveni konferenci.

KITAJSKI BANDITI

So se v večjih skupinah podali na kraje v bližini železnic in povzročajo kitajskim prebivalcem strah. Japonsko vojaštvo je odrinilo na ta mesta, da prepreči nadaljne napade in grozodejstva.

EKSTREMISTIČNI IZGREDI

V Šangaju je kitajska in tuja policija odkrila nameravan komplot, ki so ga nameravali vprizoriti komunistični elementi in pritijaponski ekstremisti.

Policija se je takoj podala na mesto in zasačila skupino ekstremistov in agitatorjev ter aretirala devet oseb, med katerimi se nahaja tudi njih voditelj. Iz dokumentov, katere so našli pri njih je razvidno, da so hoteli vpri zoriti oboroženo vstajo.

POGREBNE SVEČANOSTI PADLIM JAPONCEM

Ob prisotnosti generala Shirakowa in mornariškega admirala, ter na tisoče civilistov in vojaštva, so se v torek vršile v Šanghaju pogrebne svečanosti in službe božje v spomin padlih japonskih vojakov ob Šanghajski coni.

RAZOROŽITVENA KONFERENCA

Prvič po petih tednih se je razorožitvena konferenca sestala v pondeljek, in pretresovala le o razorožitvenem problemu. Pogajanja radi Kitajsko - Japonskega spora so bila odnešena za nekaj časa, čeprav je razvidno, da so pogovori s zastopniki raznih držav, kakor z Sato, Ven, Simon, Paul-Boncour in Hymans imeli dobre rezultate.

V pondeljek so se vršila pogajanja le o vprašanju letalstva in mornarice, zvečer pa so pretresovali politične zadeve. Časopisje poroča, da je bilo tudi več privatnih pogovorov.

JUGOSLAVIJA ZA ZVEZO BALKANSKIH DRŽAV

Beograjska „Politika" piše, da se dela na tem, da se vpostavi zveza balkanskih držav in na katerem vstvarjenju bo Jugoslavija delala z vsemi silami.

Volitve v Nemčiji

V Nemčiji so se te dni vršile volitve za predsednika države. Kandidiral je tudi vodja nemških fašistov Hitler, ki pa je dobil manj glasov kot Hindenburg. Radi tega je napravil apel na vse nemške fašiste, da morajo napeti vse svoje moči, da bo on zmagal. Rezultat volitev je sledeči: Hindenburg 18.661.736, Hitler 11.338.571 Thaelman 4.982.079, Duesterberg 2.557.876 in Winter 111.452. Volilo je 37.660.337 volilcev. Naslednje volitve se bodo vršile 10 aprila in bo izvoljen predsednik nemške države. Splošno mnenje je, da bo Hindenburg gotovo zmagal.

Politični deportiranci na svobodi

V sredo so vsi tukajšnji časopisi prinesli veselo vest, da so vsi politični kaznjenci, ki so se nahajali na parniku "Chaco", s katerem so bili prepeljani iz Argentine, oproščeni.

Notranje ministerstvo je izdalo dekret podpisan od predsednika vlade, s katerim je dovoljeno vsem političnim kaznjencem povrniti se spet na prejšnja mesta. Dekret pravi, da je bil ukaz za deportacije izdan od začasne vlade in to v času obsednega stanja, bil izdan dekretu je tudi omenjeno da je ko je bil še zakon v veljavi. Večina deportirancev je takih, ki niso bili prej nikdar kaznovani in radi tega ni nevarnosti, da bi zopet začeli širiti protivladno propagando.

Poskušen atentat na Hitlerja

Na vlak, s katerim se je vozil fašistični diktator Hitler s svojim pobočnikom Goebbelsonom iz Monakovega do Weimarja, je bilo oddano več strelov, ki pa niso nebenega ranili. Gre se za protifavedovanja za odkriti napadalce. šistični komplot. Vršijo se poiz-

Na zasedanju centralne nacionalno - socialistične stranke je Hitler proglasil svojo kandidaturo za druge volitve, ki so bodo vršile 10. aprila.

V Berlinu je policija napravila več hišnih preiskav radi osumljenja nacionalnih socialistov, ki delujejo proti varnosti države. V Rosenweinu na Bavarskem je policija odkrila veliko zalogo orožja in municije. Tri osebe so bile aretirane.

IRSKI POLITIČNI KAZNJENCI NA SVOBODI

V Dublinu, glavnem mestu Irske je množica kakih 20.000 demonstrantov demostrirala po mestu in z velikim navdušenjem vzklikala kaznjencem, ki so bili izpuščeni na svobodo. Nato so demonstranti organizirali shod, kjer so se izjavili, da bodo še nadalje vršili propagando v prid republike.

ŠTEVILO BREZPOSELNIH V FRANCIJI NARAŠČA

Ministerstvo dela je pretekli teden dalo seznam, da je dobilo vladno podporo 298.783 brezposelnih. Od teh je dobilo 90.743 občinsko podporo in 65.059 pa od departamenta del Sena.

Število brezposelnih v Franciji je naraslo od prejšnjega tedna za 7.500.

Sin Lindbergha še vedno ugrabljen

Lindbergh je ponovno napravil apel na roparje, ki so mu ugrabili sina, a brez uspeha. Al Capone je potom nekega čikaškega časopisa napravil prošnjo na vlado, da bi se ga izpustilo na svobodo v svrho iskanja Lindberghovega sina. Policija mu je nato odgovorila, da se njegove prošnje ne more upoštevati.

Policija je izdala najstrožje ukaze in ko je v petek pristal parnik Lle de France v Havre so policijski agent. pregledali otroke, ki so bili na parniku. Javnost z napetostjo pričakuje končni rezultat.

ARETACIJE NA ČESKOSLOVAŠKEM

V Pragi so policijski agenti aretirali več ljudi nemške narodnosti, ki so širili fašistično propagando na Moravskem, Češkoslovaškem in Sleziji.

Poročila pravijo, da je bil aretiran tudi mestni svetovalec Heider, ki je imel tajne zveze z inozemskimi agenti in hotel zanetiti v javnosti nered z terorističnimi sredstvi. Iz istih vzrokov je bilo aretiranih okrog 25 oseb.

NEČLOVEŠKA VOJNA SREDSTVA

Poskusi, izločiti nečloveška voj na sredstva, so stari najmanj 800 let. Leta 113 se je vršil drugi lateranski cerkveni zbor. Ob tej priliki so predlagali škofje, naj oblasti prepovedo uporabo tedaj najnovejšega bojnega orožja takozvane "Matras-pušice". Te velike jeklene pušice so predrle vsak oklep in je z železjem zavarovani vitez bil brez moči napram strelcu iz zasede. Cerkveni zbor je sklenil, da se te pušice prepovedo, papež je potrdil sklep škofov in je izdal tozadevno pismo (enciklikp) na naslov celotnega katoliškega sveta.

Od omenjenega pepeževega koraka je minilo osem stoletij, ne da bi bil potihnil boj proti nečloveškim bojnim sredstvom. Resnični zaključki tega boja pa so ostali do današnjega dne prav malenkostni.

Ženevska posvetovanja mednarodnega Rdečega križa so dosegla, da je bila prepovedana za celi svet raba dumdum patron. Nikdo se za to prepoved ni zmenil in rajna Avstrija je začela prva v svetovni vojni streljati na Ruse z dum-dum patronami.

Društvo narodov je izdelalo načrt prepovedi glede rabe strupenih plinov v vojni, a je padel ta predlog na najhujši odpor. Najnovejša razorožitvena konferenca v Ženevi se je bavila kakor lateranski cerkveni zbor z izločitvijo nečloveških vojnih sredstev.

Bojna tehnika je od svetovne vojne do danes neverjetno napredovala. Avtomatična puška ter strojnica bosta orožje bodoče vojne. Tanki, ki so igrali zadnja leta svetovne vojne veliko ulogo, zavzemajo danes glede moderne opreme armad prvo mesto. Moderni tanki dosežejo na navadni cesti hitrost srednje močnega avtomobila. Preko polj in gričev brzi tank s 30—40 km na uro. Kolona tankov ne pozna ob času napada nikakih ovir, ker gre preko potokov in rek, do živega ji ne more ne topništvo in ne strupeni plini.

Strojna vojna, ki ogroža celokupno človeštvo 20. stoletja z vsemi grozovitostmi, je najbolj nečloveški način borbe, ki je osamljen v zgodovini.

Bombe, ki bodo vržene na tisoče in tisoče iz višine več tisoč metrov; strupeni plini, katerim bosta z isto smrtno nevarnostjo izpostavljena vojak in civilist; smrtonosni žarki, na kojih izpopolnitvi se dela z mrzlično naglostjo, ne bodo delali nobenega razločka med vojakom v jekleni čeladi, med delavcem v delavnici med mirnim potnikom na cesti in med otrokom na igrišču.

Nova vojna, najbolj nečloveška ter najbolj strahotna, kar jih pozna doslej svet, bi pomenila po mnenju evropskih državnikov uničenje Evrope in konec zapadne kulture.

Lakota in preganjanja v Trstu in Istri

V Trstu so ustanovili sedem kuhinj za brezposelne. Vsaka kuhinja podeli po petsto kosil na dan, kar znaša skupno 3.500 dnevnih kosil. To število pa je vse premalo za brezposelnost, ki vlada v Trstu. Računa se, da je v Trstu 37.000 brezposelnih in to število je v mesecu januarju naraslo na 45.000.

V zadnjih dneh januarja so se brezposelni v "Rione del re", katerega tržačani nazivajo "quartiere del gobbo" pritožili, da so jedila dobrodelnih kuhinj nezadostna, radi česar je fašistična milica aretirala več oseb. Ravno na dan aretacije pa je izbruhnil v prostorih, kjer se nahajajo kuhinje požar in je bilo več oseb aretiranih.

Nadalje poročajo, da je bila na Guardielli razobešena na nekem nedostopnem kraju rdeča zastava. Takoj je bila obveščena policija in ognjegasci, ki so zastavo sneli, aretirali mnogo ljudi ter napravili preizkavo po vseh bližnjih hišah.

V ISTRI PROTESTIRAJO ŽENSKE

V revnih istrskih vaseh so ostale doma le ženske, starci in otroci. Fantje in možje so se večinoma izselili, da prehranijo svoje družine in da se rešijo onega fašističnega preganjanja. Ljudje so brez kruha. Glavna hrana jim je juha z morsko vodo in koruzno moko, katera pa že primanjkuje. Ženske so radi te velike bede vse obupane in so vedno obračajo, oziroma protestirajo javno, da se jim pomaga. Istra se lahko reče, da je prva provinca, od koder se je izselilo največ ljudi.

V raznih okrajih je ljudstvo poskušalo napasti vasi in urade, kjer bivajo podestati. Zgodilo se je, da so se morali poskriti in klicati na pomoč karabinjerje in fašistovsko milico.

Ženske so se branile z vso hrabrostjo, dokler jih niso aretirali in odvedli v zapore, kjer so morale plačati globo po 15 lir. Med njih odsotnostjo so ostali njih otroci sami, ker oblasti so prepovedale vsak obisk.

Nekega podeštata so ženske napadle in zahtevale naj jim da živež. Ker ni ugodil njih prošnji, so ga zagrabile in vrgle v morje. Bil je pa slučajno blizu ribič, ki ga je potegnil iz vode.

Radi teh napadov je bilo po Istri razdeljenih na vsako osebo več kosil od vrednosti £ 5.— a to le toliko časa, dokler ni prišlo policijsko ojačenje.

V Kanfanaru so bile velike demonstracije ne samo proti podeštatom, temveč tudi proti duhovniku Marku Zelc, ki ni hotel propovedovati v hrvatskem jeziku. Ukaz imajo namreč vsi duhovniku, da morajo govoriti le italijansko, kar pa ljudstvu ni všeč. Ženske so posebno pogumne. Demonstracij v Kanfanaru so se udeležile vse ženske oborožene s puškami in kosami. Intervenirati so morali karabinjerji in milica.

Tako se godi danes našemu ljudstvu v Julijski krajini in Istri.

Hrvatski separatisti se vežejo z Italijo

Že zadnjič smo v našem listu pisali, da se hrvatski nezadovoljneži vežejo z Italijo proti Jugoslaviji. Da je ta naša trditev točna in resnična, patrjuje razgovor bivšega avstrijakanta Sarkotiča, sedaj voditelj hrvatskih separatistov, z dopisnikom fašistovskega lista "Tevere" Aleksandrom Monti.

Ta dopisnik pravi, da so hrvatski rodoljubi (plačenci od Italije) hvaležni Italiji, ker razume in podpira njih težnje. (Kakšno razumevanje ima Italija za druge narode vemo) Nadalje pravi, da so bili nekateri Hrvatje zaslepljeni, ker niso videli, da so interesi Hrvatske in Italije tesno zvezani med seboj. General Sarkotič pa lahko jamči, da so vsi Hrvatje danes dobrih misli o Italiji...

Monti pravi tudi, da imajo Hrvatje in Italijani ene in iste cilje in se morajo boriti proti enim in istim sovražnikom (Britka ironija). Nam preti skupna nevarnost...? Sarkotič govori, ali je potreba idealnejše baze za zvezo? Pondarja tudi, da je vsa hrvatska emigracija, ki šteje nad 1 milijon, za zvezo z Italijo!!

Glade hrvatskega vprašanja, je Sarkotič mnenja, da bi se ne moglo tešiti mirnim pótom. To bi se dalo rešiti le potom vojne, ki bi jo izvala Jugoslavija s svojo sosedo Italijo. Ko pride tedaj do vojne, se bodo hrvatski emigranti podali v boj in se borili z ramo ob rami z ono ali onimi silami, ki bodo šle o boj proti Jugoslaviji. Zmaga teh sil, bi prinesla Hrvatski svobodo. Razumne se, pravi Sarkotič, da bo prejel tisti, ki nam bo pomagal našo zahvalnost. (Italija dobi Dalmacijo).

General Sarkotič odgovori na vprašanje Monti-ja, kako bi se dalo rešiti vprašanje Jadrana, da to ne bi delalo nikakih ovir. Dalmacija mesto, da bi nas razdvajala, naj bi bila most med nami. Naravno je pravi, da si mora Italija zagotoviti strategično nadoblast nad beneškim morjem in politično kontrolo na vseh njegovih obalah.

Ali si more človek misliti bolj podle ljudi, kakor so Sarkotič, Košutić, Perčec in drugi, ki tirajo ves hrvatski narod in celo Jugoslavijo v pogubo. Ne smilijo se jim tisoči in tisoči naših zasužnjenih bratov v Italiji, ki trpijo in umirajo po groznih ječah in na otokih. Nikdar ne boste dragi rojaki čitali v separatističnih časopisah, o preganjanju in trpljenju naših bratov in sester Hrvatov in Slovencev. Ne, ker stem bi se zamerili ljubeznjivim bratcem fašistom.

Dragi rojaki, če imate le količkaj narodnega in poštenega čuta, ne oklepajte se teh najhujših parasitov Hrvatske, temveč izogibajte se jih kakor se izogiblje gobavih. Delajte za trdno Jugoslavijo, ker le v nji boste našli svoj spas.

Šivilja

za fine in navadne ženske obleke, suknje in perilo se priroča cenj. rojakinjam.
Postrežba točna po najnižjih cenah

Marija Kojanec

calle SEGUI 2559
U. T. 59 - 2499 — Bs. Aires

V dobro slovensko družino

se sprejme na hrano in stanovanje ženske in dekleta. Zelo prostorna in zračna hiša. — **Možnost za dobiti dobre službe**

calle SEGUI 2559
U. T. 59 - 2499 — Bs. Aires

NAŠE ORGANIZACIJE IN MEDSEBOJNI SPORI

Danes, ko živimo v dobi civilizacije in napredka, žive ljudje v velikih skupinah. Primitiven človek je živel najrajši sam, dokler se ni toliko izobrazil, da je uvidel v skupnosti večji napredek in blagostanje. Toda tudi v skupnosti so nastali vedno spori in prepiri, ker vsak je pač imel svoje nazore o življenju. Mogoče, da so imeli vsi dobre misli in namene, a krivda je bila, da je vsak hodil po svoji poti.

Iz gori navedenega lahko sklepamo, da je v vsaki skupini, organizaciji ali društvu potrebna medsebojna strpljivost. Vsak človek ima napake, zato ni mogoče natančno določiti kaj je napaka in kaj ni. Vsak ima svojo glavo, vsak po svojem misli in dela. Marsikdo pa lahko smatra za dobro to, kar smatra drugi za slabo. Človek se lahko večkrat moti in tudi dela napake. Če bi prenehali delati napake, bi prenehali živeti. Učiti pa se moramo še dosti, ker vsi znamo še premalo in nikdar ne bomo vsega znali, čeprav bomo živeli še 1000 l. Tudi ni smo vsi enako inteligentni. Nekateri so bolj izobraženi in imajo več prirojene inteligence, dočim so drugi bolj trdi in nesposobni. Če hočemo pa skupno delovati in priti do zaželjenega cilja, je neobhodno potrebno, da vsi sodelujemo in opustimo vsako medsebojno zavidanje in sovraštvo.

Od vsakega člana, pa najsibode kakršnekoli organizacije, moramo pričakovati tudi malo več lojalnosti, ker kdor ni lojalen član organizacije, ne more biti tudi lojalen meščan, občan ali državljan. S tem ni pa rečeno, da mora lojalen človek hvaliti in ceniti vse, kar se godi v njegovi organizaciji. Ako treba kritizirati gotove stvari, je to vsak član dolžan storiti, a vsaka kritika mora biti stvarna in ki lahko razčisti in ublaži razmere.

V naših organizacijah lahko trdimo, da je vse polno članov raznih nazorov in prepričanj. Želja večine članov pa je, da bi organizacije uspevale in si ohranile dobro ime in ugled v javnosti. Vsi člani pa ne morejo biti enakega mnenja, kako naj se to doseže. Radi tega je predvsem potrebno, da se večkrat vršijo seje, kjer se lahko debatira in razpravlja o raznih problemih kako bi se dalo rešiti jih. Dejstvo pač je, da se vsakega člana ne more zadovoljiti, toda ko bi lojalni člani videli sklepe večine, bi se podali. Edino na ta način bi lahko v naših organizacijah poravnali vse te spore, ki so nastali ravno radi različnih mnenj.

V vsaki organizaciji pa pride prej ali slej do gotovih sporov, ki navadno povzročajo ostre debate. Mogoče je res, da je kak član napravil napako, a treba je, da se napravi sporazum in se zadeva pojasni in razčisti mirnim potom. Nikakor pa ni lepo in častno za organizacijo, da se vsaka stvar obesi na veliki zvon, radi česar precej trpijo organizacije. Vsaka stvar naj se reši, kjer se rešiti mora, kakor se rešujejo domači spori navadno le doma. Debate in prepiri po gostilnah pa so več škodljive kot koristne.

Bratje in sestre! Napredek naših društev zahteva vso našo dobro voljo in veliko požrtvovalnosti. Kdor ni požrtvovalen in delaven član, ta ne more društvu koristiti in mu pomagati do ugleda. Kdor pa hodi v društva le iz osebnih koristi, kdor misli da bo od svojega dela imel kako materijalno korist, ta je boljše da ostane doma, ker organizaciji itak ne more koristiti. Gledati moramo tudi nato, da smo si v društvih vsi bratje in sestre, da se medsebojno ne zavidamo in da opustimo vsako sovraštvo. Vsak morebiten spor pa skušajmo rešiti sami na sejah in nikar ne rešetajmo naših neprilik v javnosti, temveč rajši povejmo svetu kaj imajo naša društva dobrega, lepega in vabljivega. Povsod varujmo ugled naših organizacij, kar bo nam in narodu v korist in čast.

S. K.

Argentinske vesti

Prireditev Ruskega Sokola

V soboto, dne 12. t. m. se je vršila v češki dvorani akademija ruskega Sokola.

Program, ki je bil zelo bogat, je bil dobro podan. Omeniti moramo pri tem predvsem naraščaj, ki je krasno izvajal svoje proste vaje. Isto tako je pohvalno omeniti članice, ki so tudi krasno izvajale svoje vaje. Nastopili so tudi člani na bradlji, kateri so izvajali precizno težke vaje in so radi tega želi obilo pohvale.

Nastopil je tudi kvartet "Borodin", ki je zapel več krasnih pesmi, katere je moral večkrat ponoviti. Pevski zbor je tudi večkrat ponovil lepe pesmi. Divili smo se, ko smo gledali krasno izvajanje ženskih prostih vaj, posebno se je odlikovala sestra Ničajeva. Smelo lahko trdimo, da so prireditve ruskega Sokola ene najlepših prireditev v Buenos Airesu. Kdor poseti samo enkrat te prireditve, bo vedno rad zahajal tja, kjer se bo najbolj zabaval.

Na prireditev so prišli vsi zastopniki tukajšnjih sokolskih društev. Omeniti moramo, da se je Sokol La Paternal udeležil prireditve v lepem številu, kar znači, da Sokol La Paternal pojmuje sokolsko idejo in sodelovanje z bratskimi društvi.

Ruskemu Sokolu četitamo na tako krasnem moralnem uspehu.

SOKOL LA PATERNAL

Sokol La Paternal naznanja svojemu članstvu in cenj občinstvu, da se radi prireditve češkega sokola akademija ne more vršiti na 19. t. m. temveč se ista vrši v nedeljo, dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v ulici Alsina, dvorana XX. Settembre.

Na sporedu bodo razen telovadih točk tudi petje in ples. Omenimo, da bodo na naši akademiji sodelovala tudi vsa druga Sokolska društva. Spored bo nekaj posebnega, zato pričakujemo, da se ga naši rojaki v obilnem številu udeleže.

Urad za posredovanje dela.

Od poslaništva Kr. Jugoslavije smo prejeli:

Z ozirom na težko stanje nezaposlenih naših rojakov, smo začeli s posredovanjem za delo, da tako pomagamo našim brezposelnim delavcem. Napeti pa hočemo vse sile, da zaposlimo te naše ljudi.

Urad za posredovanje dela se nahaja na Avda. de Mayo 1370 - IX nadstropje. Vsi tisti, ki iščejo delo ali rabijo kaka poročila, naj se obrnejo na ta urad.

URADNE URE ZA POSLOVANJE SO OD 8 DO 11 DOPOLDNE.

Skrb za brezposelne

V zadnjem času se je vlada še precej začela brigati za brezposelne. Vlada se bo predvsem zanimala, da bo vse one, ki se nahajajo brez dela, posebno pa one, ki tavajo krog pristanišča sestradani in skoro nagi kot Adam, zaposlila na kampu, oziroma jih spravila na deželo, kjer bi se poprijeli kakršnegakoli dela.

Predvsem gre največ zahvale za to skrb brezposelnih ministru za poljedelstvo dr. Tomasu, ki se v resnici zanima za rešitev tega problema in v katerega ima ljudstvo največ zaupanja. Mlad socialističen minister se je z največjo resnostjo oprijel dela, ki je sicer težko, a katero bo prav gotovo dobro obrodilo.

De Tomaso se bo udeležil tudi kongresa poljedelskih zadrug, ki se bo vršil v soboto in bo njegova prisotnost precej podprla interese zadružništva.

DVA PRISTNA PEONA

Dan za dnem je vse polno raznovrstnih delavcev v uradu za zaposlitev. Dr. Guiraldes je omenil žalosten slučaj, ki si ga je vredno zapomniti.

Med delavci, ki so se predstavili za iti na kosečo, sta bila tudi dva moška, ki se jima je takoj poznalo, da sta tujca in vajena finih manir. Na vprašanje kaj sta po poklicu, sta pokazala svoje dokumente v katerih je bilo razvidno, da je prvi geolog, drugi pa stavbni inženir.

Nista se dosti zmenila za svoje titule, temveč odšla sta z drugimi delavci na kampo, kjer ne bosta mogla vršiti svojega poklica, pač pa bosta morala pridno delati, da se preživita.

Take so danes razmere. Nič ni čudnega, če se človek poprime kakršnegakoli dela in se uda kruti usodi.

Bivši predsednik vlade general Uriburu odpotoval s svojo družino

V soboto zvečer je odpotoval s parnikom Cap Arcona bivši predsednik republike general Uriburo s svojo družino.

V pristanišču se je zbralo ob določeni uri vse polno ljudi, raznih zastopnikov in oblasti, ki so se prišli posloviti in mu izkazati svojo udanost in simpatijo. Bilo je tudi več pozdravnih govorov na katere je Uriburu v kratkih besedah odgovoril in povdaril, da mu je težko ločiti se od svoje domovine in svojih dragih. Po končanem govoru je zasvirala godba narodno himno in ljudstvo je navdušeno pozdravljajo Uriburija in njegovo družino.

Odpotoval je v Nemčijo, kjer misli tudi ostati.

IZ PRIMORJA

IZKLJUČITEV IZ GORIŠKEGA FAŠJA

"Ufficio Stampa" glasilo goriške fašistične federacije javlja, da je bil iz omladinskega fašja izključen Franc Bavčar iz Cernič, in to radi nedostojnosti.

Nadalje so bili izključeni radi premalega zanimanja za fašistovsko idejo in radi premalega delovanja sledeči: Bojan Čuk, Boris Kerševan, Marij Massia, Aldo Pertini, Bruno Razconia in Atilij Margani. Za tri mesece so izgubili fašistično legitimacijo: Emil Bradotti, Ivan Anconeti, Edvard de Leitenburg, Josip Drufovka, Jakob Galussi, Peter Moratti in Josip Vidoni.

PROCES RADI PREKORAČENJA MEJE

Tržaški "Il Popolo di Trieste" prinaša v svoji številki od dne 7. februarja, da je goriški tribunal obsobil na tri mesece zapora in £ 2000.— globe Viktorja Glesiča, ker je prekoračil mejo brez potnih listov. Glesič se je vrnil iz inozemstva in je bil ulovljen.

V Velikih Žabljah so finančni stražniki zasačili Alojza Bačarja, ki je kuhal žganje. Pri njem so našli 19 litrov žganja. Predan je bil sodniji.

NOVE CERKVE IN ŠOLE

V Škofijah pri Kopru so položili temeljni kamen za novo župno cerkev. Goriški deželni odbor je dovolil občini Komen, da najame posojilo v znesku 300.000 lir za zgradbo treh novih šolskih poslopij pri Sv. Ivanu, Gabrovici in Gorjanskem.

IZ IDRIJE

Dosedanja poštna upraviteljica Jocari Livija je po štiriletnem službovanju zapustila Idrijo. Postavljena je bila na razpoloženje. Idričani so veseli in ji kličejo: srečno za večno!

Na njeno mesto je prišel Candrigo Ivan, ki je opravljal pošto v Tolminu.

Pevski zbor vedno peša, ker se vse mlade moči odpravljajo v tujino za kruhom. Ko je dospel v Idrijo italijanski kapelnik Ferari, je prevzel mesto pri godbi do tedanjemu kapelniku in organistu Uršiču. Ferari je organiziral tudi svoj pevski zbor in vanj so spravili okrog 40 domačih pevcev, deloma cekvenih, deloma drugih. Zato je cerkveni pevski zbor, katerega vodi Uršič toliko šibkejši.

Tu je bil 11. februarja pokopan mizarski mojster g. Mirko Rupnik.

PO 15 LETIH IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA

Iz Podgrada v Istri poročajo: Te dni se je po 15 letih vrnil iz Rusije domov Ivan Cijak. L. 1917 je odšel na fronto in sicer v Galicijo, kjer je padel v rusko ujetništvo. Doma so bili seveda vsi prepričani, da je že davno mrtev.

POŽAR V ŠEMPASU

Pred nekoliko dnevi se je zažgala hiša posestnika Antona Grudna. Požar se je tako razvil, da je popolnoma uničil hišo. Gruden trpi škodo od 10.000 lir. Kako je nastal požar ni znano.

Do konca lanskega leta je bilo naseljenih v Bački in Sremu 2017 rodbin iz Like in drugih hrvatskih krajev, 427 iz Dalmacije ter 256 iz Srbije. Razen tega je bilo naseljenih več madžarskih optanov ter nekoliko rodbin iz Istre.

SOKOLSKI VESTNIK

Opozarjamo vse člane Sokola „La Paternal“, da bomo začeli že v prihodnji številki tiskati, vsakokrat po par členov sokolskih pravil, katere naj vsak član skrbno prečita in iztriže, da jih ima lahko tudi s seboj v izkaznici.

Ker je ta način najbolj ekonomičen in pripraven, se priporoča vsemu članstvu, da to priliko porabi.

Dalje sporočamo tudi, da bomo pod rubriko "Sokolski vestnik" redno obveščali naše članstvo o delovanju tukajšnjih sokolskih organizacij, kakor tudi delovanje v ožji domovini in o sokolstvu sploh.

P. Capuder:

Kaj je treba vedeti članu Sokola

Poleg pravil je prva in najvažnejša stvar za vsakega člana v sokolskem društvu, da pozna glavne smeri in cilje sokolske organizacije, zato hočem v kratkem pojasniti glavne točke, ki so kot nekak „katekizem“ potrebne vsakemu članu, kateri hoče biti dober sokol, ali ki želi da bo vreden nositi častno ime „Sokol sem, in kdo je več”:

I. Sokolska misel.

1. Kaj hoče sokolstvo? Cilj sokolstva je, ohraniti in povzdigniti telesne in naravne sile v slovanskih narodih, zavedajoč se, da je le telesno zdrav in močan narod moralno visok in sposoben v življenskem boju. Ustanovitelj sokolstva Dr. Miroslav Tyrš pravi: „Naša prva in splošna naloga je ta, da smo pred drugimi poklicani, ohraniti svoj narod pri tisti vsestranski čilosti, ki nedopušča, da bi narodi izumrli, pri tisti trajni in čvrsti moči, pri tistem telesnem zdravju, duševnem in nravnem, ki ne dovoljuje, da bi se pokazalo kakšno izprijenje, zastanek ali nazadnjaštvo“.

Te osnovne besede našega velikega Tyrša povedo dovolj jasno, kakšne namene ima sokolska organizacija med slovanskimi narodi. Ta osnovna misel vodi sokolstvo že 70 let in jo dviga z ponosom, ter širi med slovanske narode z najlepšim uspehom.

Z to mislijo je sokolstvo herojsko sekalo pot svojim ciljem in prebredlo vse težkoče in nasprotstva, katerih ni bilo malo v bivši Avstriji, prodiralo je v široke mase slovanskih narodov in tako postalo danes vodilna sila slovanstva.

Najboljši dokaz nam je sokolstvo doprineslo v svetovni vojni, v katero je spontano in z eno samo željo stopilo v boj za osvobojenje vseh Slovanov iz pod tujega jarma. Da niso še vsem Slovanom strgane iz rok verige suženjstva, ne leži krivda na sokolstvu, ampak na ljudeh, ki take stvari rešujejo. Zato sokolstvo še dalje budno sledi in dela z vso svojo močjo nato, da priključi k svoji grudi še tisto, kar je usodno odtrgano od njenega telesa.

2. Zakaj sokolstvo polaga toliko važnost na odgoj telesa? Da je ta cilj sokolstva v odgoju telesa zdrav in s tem nepobiten, ni potreba širše razlage, ker vsakemu človeku je poleg zdravja potrebna tudi moč, k moči pa spada tudi gibčnost, katera je dosegljiva le z sistematično vadbo telesa, kar sokolstvo v svojem sistemu najobširneje nudi. Kar pa je še najglavnejše, da se poleg krepkega razvoja telesa odgaja temeljito in vsporedno tudi duševna stran. Človek telesno krepak in duševno močan je junak, ki je sposoben klubovati vsem težkočam v svojem življenju in pripravljen doprinesti tudi žrtve za dosego začrtanih ciljev.

Tako vzgojeni ljudje so poleg telesno duševne kreposti, tudi moralno in nravno močni, značajni in delavni, ter z takimi izgledi pridobivajo široke plasti med narodom, ki tako postane močan, vreden samega sebe in vreden pravic človeštva.

Zgodovina sama nam pove točno; da narodi ki so zanemarjali svoje zdravje, so propadli, ali pa podlegli drugim narodom in tako izumrli.

Dr. Tyrš si je vzel za vzgled starogrški narod, ki je z telesno vzgojo prednačil pred drugimi narodi, in to zato ker so Grki strogo gojili in znali ceniti telesno vzgojo, in vzgojo ljubezni do domovine.

3. Na kaki ideji je osnovano sokolstvo? Da je v zvezi z telesno in duševno-moralno vzgojo, potrebno tudi prikladno medsebojno občevanje, je čisto naravna stvar, zato mora vladati med članstvom najširši demokratizem in narodni duh, vodi sokolstvo najstrožjo kontrolo, ter polaga nato silno važnost.

Vsakemu Slovanu je odprta pot v organizacijo pa najsibo na tej ali oni stopnji svojega zasebnega življenja. Sokolstvo ne zahteva od posameznika nič drugega nego, da spoštuje njegova načela in vrši dolžnosti ki mu jih prepisuje organizacija.

Povzdiga telesnih in nravnih sil vsega slovanstva je edini cilj in naloga sokolstva, ki stira vse razločke stanov in zbira vse zavedno slovanstvo pod svoje okrilje.

V društvih mora vladati enakopravnost. Vsak ima enake pravice. Nadrejenost in podrejenost je sokolstvu tuja.

Demokratičnost obstoji tudi v tem, da se sokolsko članstvo medsebojno tiče in naziva brat. Seveda pa tudi strogo pazi, da to bratstvo ne ostane samo pri besedah, ampak, da se tudi kaže dejansko. Zmožnejšim nalaga sokolstvo v toliko večje dolžnosti, da mora pomagati manje zmožnemu in mu biti duševni vodnik.

4. Kakšno razmerje je med sokolstvom in narodnostjo? Sokolstvo je najbolj narodna slovanska organizacija, ono je vodilo čisto narodno čustvovanje, ko so nam gospodarili tuji narodi. Bilo je silno preganjano in vrženo v ječe, ravno zaradi odločne narodne zavesti.

Tyrš je med sto drugimi lepimi izreki zapustil tudi tole: „Ljubezen do domovine, to so ona posvečena tla, na katerih so vzcvetele veje starega veka“. Vsak sokol mora ljubiti svojce, svoj materni jezik, svoj narod.

Za svobodo naroda se je sokolstvo pripravljalo 50 let. V svetovni vojni se je pokazala ljubezen do naroda v največji meri. Tisoče in tisoče sokolov se je borilo za osvoboditev domovine. Mnogo jih je žrtvovalo življenje za svobodo in tako zmagoslavno ovenčalo slavo sokolstvu in slovanstvu sploh.

Tyrš nas opominja: „Gojimo stvar sokolsko, gojimo stvar narodno, ki je z njo spojena, pojdimo pred vsem naprej z gesli, ki smo si jih sami zbrali“.

5. Od kod ime „Sokol“? Leta 1862, ko je ustanovitelj Dr. Tyrš predložil na prvem občnem zboru obširen načrt te nove telovadne organizacije, obrazložil idejo, cilj in smer, so si bili vsi navzoči svesti, da je tej lepi ideji treba izbrati tudi lepo in junaško ime, ter jo na predlog br. Tounerja krstili na ime „Sokol“. Ker sokol je ptič višav, bistrih oči, ptič svoboden. Zato naj bo Sokol junak, kadar gre za blagor naroda, za svobodo, bratstvo in enakopravnost.

6. Ali je Sokolstvo že doseglo svoje cilje? Sokolstvo ne more še doseči popolnoma svojih ciljev, ker so idealno zamišljeni. Doseglo jih je že, ampak samo deloma in to v zadnji svetovni vojni, ki je z njegovo pomočjo vrglo svoje tlačitelje izven svojih mej in osvobodilo prtežni del svojega naroda izpod tujega robstva.

Tudi s tem, da smo svobodni pod okriljem svojih meja, mora sokolstvo biti vedno na braniku pred notranjimi neprijatelji, ki iz teh ali onih interesov rušijo slogo in gojijo željo povrnitve komaj in z žrtvami pregnanih tlačiteljev. In ki s pomočjo od zunaj plačanih agitatorjev rovarijo proti lastni domovini.

Že svobodno sokolstvo, tudi ne sme pozabiti, da še niso svobodni vsi naši bratje, ki tudi z vsemi pravicami spadajo v veliko našo slovansko rodbino. Imamo še brate na Primorskem, v Istri in na Koroškem, ki so prešli iz enega robstva v drugo. Podložni so tujcu in ne smejo očito priznavati, da so Slovani in da smo mi njihovi bratje. Pri njih naj bodo naša srca, dokler se sokolstvu ne posreči objeti jih v svoje okrilje.

Pred vsem je sveta dolžnost, nas osvobojenih Jugoslovanov do neosvobojenih bratov, da jih ne pozabimo, jim pomagamo po vsej svojih močeh, jih podpiramo moralno v njihovem boju in — ko pride čas — jim pomagati tudi dejansko pri osvobojenju. Zato pa bodimo vztrajni in složni pri svojem delu. Svoboda se ne pribori z prerekanjem in neslogo, ampak le z trudapolnim delom in žrtvami.

***

Tako sem s tem danes predelal prvo in glavno točko sokolskega „katekizma“. Kaj misli sokolstvo za svoje narode, kakšen ima cilj in smer sokolska organizacija.

Vedite dobro dragi čitatelji, da bi sokolstva danes ne bilo, ako bi se isto ne držalo najstrožje svojih pravil in predpisov, čistilo iz pota vse, kar ni hotelo spoštovati njega plemenito delo.

Ljubezen in ogromne žrtve, neumorno in vztrajno delo naših prednikov, je doprineslo to, da se sokolska organizacija, danes priznava pred vsem svetom, kot ena najmočnejših in najboljših, v pogledu popolnosti, reda in discipline.

Da to niso fraze in hvalisanja, nam bo letošnji vsesokolski zlet v Pragi dokazal in ki že sedaj obvešča, da bo pripravljenih poleg ogromnega telovadišča, ki na enkrat nastopa na njem 20.000 članstva, članic ali naraščaja, prostor za 250 tisoč gledalcev in slačilnic za 52 tisoč telovadečega članstva.

V dnevih glavnih nastopov, se bo zopet enkrat zbral v ožji objem ves slovanski cvet in tam prisegel večno medsebojno bratstvo, ter pokazal ostalim narodom, da je slovanstvo složno, da zasluži spoštovanje njega visoka kultura in zahteva končno osvoboditev vseh svojih bratov.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

ZASTOJ PRAVEGA DELA

Nekako sredi meseca maja t. l. bo dve leti, ko sem prvič prišel v dotiko z javnimi delavci prosvetnih društev naše slov. kolonije. Takrat se še ni poznala tako močno kriza, katera širi danes vsak dan bolj svoje nenasitno žrelo.

Kmalu po prvem razgovoru sem se tudi jaz podal v aktivno delo. Lepo je bilo in veselih obrazov smo prihajali k večernim skušnjam. Tu se je pelo, tam igralo, zunaj kmalu potem tudi telovadilo. Napredovali smo vsestransko od prireditve do prireditve.

Vse drugo je šlo v najlepšem redu, le nekaj sem pogrešal in to najvažnejše, kar je potrebno v vsakem kulturnem društvu, namreč: predavanja. Teh je vsesplošno primanjkovalo, dasi se je med članstvom večkrat zaiskrila želja po istih, zakaj ni bilo tega mi je danes rešena uganka. Ta uganka pa je tudi mnogim drugim jasna zato se ne bom spuščal v podrobnosti iste in omenjam to le mimogrede, radi daljnega razvoja tega članka.

V drugem slučaju hočem reči s tem, kako potrebna so predavanja v prosvetnih in podobnih društvih in kakšen velik pomen istih je za pravilen razvoj in obstoj društev.

Ako je članstvo vedno pod kontrolo dobrih in primernih predavanj, je isto zdravo in zmožno voditi ustanovljena in poverjena jim društva. Članstvo ki pa je enostransko vzgajano v društvih je slabo in nesposobno pravilno voditi take in nobene organizacije.

Vsak človek, ki hoče živeti primerno življenje, se mora podvreči šoli in pozneje učenju tega ali onega poklica. Pridno slediti svojim predavateljem, da po pretečeni dobi lahko sam vodi naprej samega sebe.

So pa tu dvoje vrste ljudi, ki sklepajo bodočnost človeštva; prvi so oni, ki se posvetijo najvišjim študijam človeške potrebe in ljudje ki skrbijo za vse ostalo; da se človek hrani, oblači in po

SOKOL LA PATERNAL

priredi

V NEDELJO, 27. MARCA ob 4 URI POPOLDNE,
v dvorani XX Settembre, ulica Alsina 2832

(2 kvadri od Plaza Once)

III. SOKOLSKO AKADEMIJO

s sodelovanjem bratskih sokolskih društev, ruskega, češkoslovaškega in S. K. J. Buenos Aires I

SPOROD

Nagovor br. Jovića

1. — Članice: La Paternal — Proste vaje
2. — Člani: Buenos Aires I — Simbolične proste vaje. — Osvobojenje in ujedinjenje Jugoslavije
3. — Deca: La Paternal — Igrokaz. Naša deca v tujini.
4. — Članice: Češkoslov. Sokol — Ritmične proste vaje
5. — Deca: La Paternal — Plesne proste vaje
6. — Člani: La Paternal — Proste vaje s palicami
7. — Ruski Sokol — Razne pevske in druge točke.

Po končanem sporedu prodaja cvetlic za brezposelne člane in ples.
Igra sokolski orkester br. društva češkoslovaškega Sokola
Vstopina: moški $ 1.50; ženske $ 1.—

ZDRAVO! **Odbor.**

vsakdanjem delu nekje odpočije. Vendar pa je to dvoje tako tesno vezano, da eno brez drugega ne more naprej v življenje.

To sem jaz kmalu po mojem pristopu opazil, da je ta potrebna vez pretrgana in da se te vrzeli bolj in bolj širijo. Marsikateri bi se, ali bi vprašal na kateri strani leži krivica. Jaz, ki sem temu budno sledil, moram reči, da je krivica na obeh straneh, katere sem si popolnoma svest in tudi v potrebi pripravljen objasniti.

Res je, da je med ta razdor zasadila svojo zagojzdo današnja vsestranska kriza, vendar pa je to nezadostno opravičilo naših organizacij pred širšo javnostjo. Gola resnica pa je tudi, da je ta položaj poostrila neresnost, preplitka narodna zavest in osebni interesi. Mnogi zaslužijo javno in iskreno pohvalo, mnogi pa pravočasen opomin in grajo, ker so pripomogli, da se naše organizacije nahajajo danes v takem položaju, da se za lepo dobo ne bodo mogla postaviti na isto višino, ki so že bila pred letom dni.

Ni samo, da se v organizacijah pozna to nazadovanje in nervoznost med članstvom, ampak cela kolonija živi v zbeganosti in nervozno povprašuje; kaj delate?

Zato je bolj, kot kedaj poprej potrebno, da se z zanimanjem poglobimo vsi, ki nam leži na srcu napredek in dobrobit naše kolonije, da to na miren, trezen in premišljen način čimprej vpostavimo v pravi tir.

Zato si dovoljujem apelirati na vse one, ki imajo sposobnost in voljo, da naj priskočijo na pomoč, da s treznimi in združenimi močni napravimo temu zastoju oz. razkroju konec, ter da se poglobimo v ono pravo ljubezen narodnega dela, katerega smo tu v tujini in v teh časih tako potrebni.

Ostudna medsebojna in osebna gonja, ki nam je prinesla vse to zlo, naj že enkrat preneha. Tisti, ki so to začeli naj se sramujejo, in ako so tako bojaželjni, naj se zgubijo daleč od nas, ter naj se potolčejo med seboj.

Tako, kot je prišlo vse drugo, je prišel tudi nekak „plemenski“ razkroj med Slovenci, ki gloda in okužuje pravi razvoj našega dela.

Med vsemi ostalimi nedostatki, mi je ta zadnji najostudnejši, da brat brata ne prizna in ga sovraži bolj, kot pa kakega tujerodca.

Vsa ta navedena dejstva so kriva, da naše organizacije hirajo, da se sovražimo, in da škodujemo eden drugemu, kjer le moremo. Še malo pa se bo začelo klanje, kje je krivec, pa bo govorila javnost in ona bo tudi sodila.

Peroca

VALUTA

100 din.	stane	$	6.50
100 it. lir.	„	„	20.30
100 dol.	„	„	396.—
100 nemš. mark	„	„	95.—
100 šilingov	„	„	54.—
100 češkosl. kron	„	„	11.60
1 funt. šterl.	„	„	14.80

Vesti iz domovine

Važno za Jugoslovenske izseljence podrvženim vojaški dolžnosti

Mnogi izseljenci bi si želeli vrniti se v domovino, da vidijo svojce, morda imajo tudi kaka opravila glede kake obrti ali se žele poročiti s svojo domacinko, a iz strahu radi neodsluženega vojaškega roka se ne vračajo v domovino.

Govorice, da so podvrženi kazni oni, ki niso odslužili vojaškega roka, so popolnoma neosnovane. Zakon o preureditvi vojske in mornarice, ki nudi olajšave našim izseljencem za odsluženje vojaškega roka za časa njih odsotnosti, je popolnoma preurejen.

Členom 55 zakona o preureditvi vojske in mornarice je, da moški, kateri žive izven naše države v Evropi, kakor v vseh ostalih evropskih državah, ter oni moški, ki žive izven Evrope v prekomorskih državah kot izseljenci ali tam rojeni in se do 25 leta starosti javijo našim vojnim, oziroma civilnim predstavnikom v dotičnem kraju kjer žive, so opriščeni. Vsi oni pa, ki se do 25 leta ne vrnejo iz izseljeništva, oproščeni so v mirnem času vojaške službe.

Vsem onim je torej dovoljeno, da se vrnejo v domovine vsaka tri leta radi svojih privatnih zadev in lahko ostanejo v domovini tri mesece. Po preteku tega časa se morajo vrniti na mesta, odkoder so prišli. Ako pa se v teku treh mesecev ne vrnejo, kakor tudi oni, ki se za stalno vrnejo iz inozemstva, bodo morali odslužiti vojaščino in sicer:

1. Vsi oni, ki se vrnejo po dovršenem 27 letu.

2. Vsi oni, ki se vrnejo po dovršenih 27 letih do nedovršenih 32 let starosti, bodo morali služiti rok 9 mesecev.

3. Vsi oni, ki se vrnejo po dovršenem 32 letu starosti, ne bodo sicer služiti, temveč se morajo upisati kot obvezni rezervni vojaki.

Po členu 333 zakona o preureditvi vojske in mornarice, vsim onim katerim je zakon od leta 1929 pretekel v inozemstvu imajo pravico, da regulirajo svojo vojno obveznost po odredbi člena 45 zakona, brez ozira kdaj so odšli v tujino v roku uveljavljenem v čl. 333 zakona.

Ministerstvo vojske in mornarice je opozorilo vse vojaške oblasti na odredbo člena 45 in čl. 333 zakona o preureditvi vojske in mornarice v pogledu odsotnosti in bivanja v domovini.

USODNA POSLEDICA SLABEGA NAMENA

Murska Sobota, februarja. — Pri posestniku Ivanu Kutoši v okolici so zvečer skubili perje in se je tega posla udeležilo več sosedov. Kakor pri ličkanju koruze se tudi pri skubljenju perja več ali manj pije in ko je delo končano, se pozno v noči po naših vaseh razvijejo tudi domače zabave, ki se pa ne končajo vedno srečno. Proti polnoči je postalo domači dekle slabo in se je podala na zrak. Kmalu za njo se je izgubil iz hiše tudi vasovalec Ludvik N., ki je deklo dohitel ter jo s silo vlekel proti skednju. Medtem pa so v sobi deklo pogrešili in gospodinja je stopila na dvorišče, da vidi, kaj je z njo. Nasilni fant se je gospodinje ustrašil in se skril.

Gospodinja dekle ni našla na dvorišču, kajti reva je oslabljena in povrh še prestrašena zaradi predrznega napada obležala v nezavesti. Ludvik je nekaj časa ostal zunaj, potem pa prišel zopet v sobo, kjer je, da bi odvrnil od sebe sum zlih namenov, takoj začel pripovedovati, da je videl zunaj sumljivega moškega, ki je hotel najbrž kaj ukrasti. To pripovedovanje je slišal gospodar, ki je bil baje že nekoliko vinjen. Oborožil se je s sekiro ter tekel ven, da bi izsledil tatu, njegova žena pa je šla s svetilko za njim. Mož je na kraju dvorišča opazil na tleh nekoga ležati in meneč, da je to tat, ki se je potuhnil, je takoj zamahnil po ležeči postavi s sekiro. Začul se je bolesten krik, gospodar pa je udaril še enkrat in šele, ko je prišla žena s svetilko, sta oba spoznala na tleh svojo deklo. Reva je imela po telesu in rokah tako hude rane, da so morali takoj pozvati zdravnika. Pohotni namen in lažnivo govoričenje predrznega fanta sta domalá zahtevala mlado življenje.

KRVAV OBRAČUN NA MAŠKERADI

V Koreni pri Vurbergu so imeli na pustni večer kmečki fantje maškerado. Posestniški sin Jožef Greifoner se je sprl s Feliks Škofičem. Škofič je zabodel Greifonerja dvakrat v prsa in so težko ranjenega prepeljali v mariborsko bolnico.

Obup mladeniča na blejskem otoku

Zaradi nesrečne ljubezni se je usmrtil pri oltarju

Bled, 14. februarja. — V petek sta našla sinova cerkovnika na blejskem otoku v otoški kapelici ob oltarju ležečega mrtvega mladeniča. Takoj sta poklicala očeta, ki je o dogodku obvestil blejske orožnike, ki so prispeli kmalu na lice mesta. Ko so orožniki natančneje pregledali truplo, ki je bilo že zmrzlo, so opazili, da ima na levi roki prerezane žile in da ima dva vboda z nožem v prsi. Nož, ki je bil šele nedavno nabrušen, je ležal na tleh poleg oltarja. Ne daleč od kapelice pa je ležala prazna steklenica, ki je dišala po lizolu. Nesrečni mladenič si je pred samomorom slekel gornjo obleko, iz katere je naredil na oltarju vzglavje, kjer so ga našli ležati.

Vse kaže, da je nesrečnež najprej izpil stekleničico lizola in ker najbrže ta ni hitro učinkoval, si je prerezal še žile na levi roki in si naposled že ležeč na oltarju, zadal smrtna sunka z nožem v srce. Na oltarju so našli listek, na katerem je bilo napisano, da se pismo nahaja v jopiču. V pismu je izrazil željo, da naj ga pokopljejo na otoku in da naj njegovega trupla ne obducirajo. Iz pisma in raznih papirjev, ki jih je imel pri sebi, so dognali, da je nesrečni obupanec 24letni mesarski pomočnik Rudi Buršič iz Stare vasi pri Krškem. V njegovi denarnici so našli 180 Din, v žepu suknje pa še 11 Din in pol kovanega denarja. Orožniki so odredili prevoz trupla v mrtvašnico farnega pokopališča.

Pred samomorom je mladenič pisal v hotelu "Lovec" na Bledu vsem bratom, sestram in materi ter jim v pisnih naznanil dan in čas svojega obupnega dejanja. Njegova dva brata sta takoj drugi dan prispela na Bled, odkoder sta dala prepeljati truplo nesrečnega brata z avtomobilom na dom. Obupanega mladeniča je baje pognala v smrt nesrečna ljubezen.

Pogreb se je vršil ob ogromni udeležbi ljudstva na Vidmu ob Savi, odkoder nam poročajo: Nepričakovana vest, da si je Rudi Buršić končal v noči od četrtka na petek mlado življenje na Bledu, ki ga je toliko ljubil, je med prebivalstvom v njegovem domačem kraju vzbudila splošno pomilovanje. Bil je dobro znan, simpatičen in povsod priljubljen mladenič. Naj mu bo lahka domača zemlja, globoko potrtim sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

SMRTNA OBSODBA

Mariborski senat je obsodil dne 13. februarja znanega zločinca Štefana Faleža na smrt na vešalih. Obsojeni se je tokrat zagovarjal radi 14 zločinov in sicer: štirih tatvin, treh vlomov, šest posilstev in roparskih napadov in radi roparskega umora posestnica Julijane Heričeve v Gačniku pri Jarenini v noči dne 28. avgusta m. l. Falež smrtne obsodbe ni sprejel.

STAREŠINA CIGANSKEGA RODU BRAJDIČEVCEV PODLEGEL RANAM

V Jugoslaviji sta največja ciganska rodova Brajdičin Hudorovič, ki živita v vednem sovraštvu med seboj.

Pred kratkem so napadli Hudorovčevci s sekirami šotor starega cigana Miha Brajdič, ki se je sam nahajal v šotoru. Pobili so ga s sekirami na tla, nato zbežali. Prišedši Brajdičevci domov so našli Miho napol živega, katerega so takoj potem odpeljali v bolnišnico, v Kandijo k Usmilenim bratom.

Cigani so med tem, ko je ležal tovariš v bolnišnici, hodili ga v presledkih obiskovat. Takih velikih obiskov bolnišnica še ne pomni. Ker se je stanje bolnikovo poslabšalo in ni bilo več upanja, da bi okreval, prosili so cigani vodstvo bolnice, da ga smejo vzeti v gozd, v njihovo taborišče. Vodstvo se je sprva temu upiralo, ker pa cigani le niso odnehali, je končno dovolilo. Cigani so tedaj ga položili v dvokolnico in ga v velikem spremstvu odpeljali v šator, v gozd Forini pri Potovrhu, kjer je kmalu izdihnil.

Hudorovičevce je orožništvo večinoma polovilo in jih pozaprlo, da bo izmed njih našlo krivce.

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope:

marc
19. — Flandria
24. — Conte Verde
26 — Bayern
28 — Florida
31 — Monte Sarmiento
april
1. — Masilla
5. — General Artigas
7. — Giulio Cesare

V Europo:

marc
21. — Martha Washington
26. — Flandria
29. — Conte Verde
april
5. — Masilla
8. — Monte Sarmiento
12. — Giulio Cesare

Na hrano se sprejmejo moški in dekleta. Hrana dobra in obilna. 12 de Octubre 1777.

ŠIRITE "SLOVENSKI DOM"

Iščemo delavce za naslednje kraje:

100 delavcev za Justiniano Pose, F.C.C.A.
12 „ „ Pascasa, F.C.C.A.
25 „ „ Bell Ville F.C.C.A.
20 „ „ Arribenos, F.C.P.
10 „ „ L. M. Molina, F.C.C.C.
50 „ „ Las Perdices, F.C.C.A.
30 „ „ Pascamas, F.C.C.A.
12 „ „ Viña, F.C.C.A.
30 „ „ Leones (Est. Flora), F.C.C.A.
16 „ „ El Socorro F.C.C.A.

Na vsa ta mesta se je izposlovalo prosto vožnjo.

Rabi se za mesto Buenos Aires več slovenskih služinj in sobaric k dobrim družinam.

Urad za nastavljenje jugoslov. delavcev je v **Avda. de Mayo 1370|9 nadstr. U. T. 38 Mayo 4629. Urejuje se vsak delavnik od 9 — 12 dopoldne.**

Zanimivosti

ŠANGAJ, MESTO NASPROTIJ

Šanghaj, ki je po japonskem vpadu v središču svetovnega zanimanja, nazivajo upravičeno mesto čudnih nasprotij. V tem azijskem velemestu, ki daje po svoji slikoviti sceneriji često ozadje romantičnih filmov, govore vse jezike sveta, jezike dvajsetih plemen in narodov v petdesetih ali več dialektih.

Šanghaj je mesto, v katerem se neprestano srečavata Zapad in Vzhod. Potem je pa tudi mesto, v katerem se shajajo potovalci iz petih celin.

Pisatelji smatrajo Šanghaj upravičeno za zakladnico vseh mogočih človeških mističnih doživljajev. Razen tega ima Šanghaj eno najlepših in najmodernejših pristanišč in ga štejejo med najpomembnejša azijska industrijska mesta. Skoraj polovica kitajske vnanje trgovine gre skozi to pristanišče in skoraj polovica kitajskih carinskih dohodkov se pobira v Šanghaju.

Za razvoj Šanghaja v moderno industrijsko in pristaniško mesto so se brigali zlasti Angleži. Ni čuda, da se niso strašili stroškov in da imajo danes investirane ogromne vsote v obratih, tovarnah itd.

Še pred kakšnimi 90. leti ni bil Šanghaj, danes eno največjih kitajskih mest s številnimi ladjedelnicami, doki, tovarnami, veletrgovinami, gledališči itd., nič drugega nego zanemarjeno, po močvarah obdano gnezdo s smrdljivimi vodami, rižnimi polji in bednimi kulijskimi kočami. V neposredni bližini je bilo utrjeno mesto ob izlivu Vangpuja v Jangtse.

Peščica podjetnih britskih trgovcev se je peljala nekega dne po Vangpuju navzgor, ter se zamislila nad tem gnezdom in se dogovorila z lastniki tamkajšnje zemlje. Ti Angleži so najeli 180 juter zemlje in osnovali na njej trgovsko središče. To je bil začetek modernega Šanghaja.

Pionirji nastajajočega mesta so živeli po lastnih zakonih in se vladali sami tako dobro, da so že po 20 letih imeli v najemu 1500 juter tal. Danes pa ima ozemlje pod njihovo upravo obseg kakšnih 9 kvadratnih milj.

Tujci iz vseh dežel sveta so se smeli priseliti in si najeti zemlje. Britske in ameriške koncesije so se kmalu združile pod imenom mednarodna naselbina. Ob to naselbino je mejila francoska koncesija. Ta koncesija je dolga preko 6 km in v njej prebiva preko 5000 francoskih in drugih inozemskih družin.

V mednarodni naselbini živi preko 30 tisoč inozemcev: Angležev, Japoncev, Rusov itd., Angležev je 6000 do 7000. V naselbini pa živi tudi skoraj milijon Kitajcev, ne glede na gosto obljudeno Kitajsko mesto izven meja mednarodne naselbine. Mnogo Angležev, pa tudi drugih belcev pa prebiva v tej kitajski četrti.

V Šanghaju naletiš še danes na zadnje ostanke iz časov "čajnih ladij", na opijske beznice in druga torišča greha, v katerih se shajajo mornarji. To je v kitajski četrti. Kar se pa tiče mednarodne četrti, je policija budno na straži da opijske beznice, igralnice in tolerančne hiše ne morejo uspevati.

"Zapad" modernega Šanghaja bi bilo moče primerjati z evropskim velemestom: povsod sijajne trgovine, klubska poslopja, čajni vrtovi, vile, moderni hoteli in plesne dvorane. Šanghaj imenujejo Pariz Daljnega vzhoda, in to upravičeno.

UNIVERZALNA URA

Švedski inženjer David Olsson, nastavljen pri tvrdki za orožje in municijo Bofors, je skonstruiral univerzalno uro, ki ne kaže samo dnevnega časa, ampak tudi vzhajanje, pot in zahajanje sonca in meseca. Ura kaže poleg tega nastop jutranje zarje in večernega mraka, vse faze meseca, datume leta, dneve v tednu, godove ter celo vrsto astronomskih prikazni. Kot dodatek ima poseben zemljevid za zvezde, s katerega je mogoče čitati vsa premikanja na firmamentu. Pod uro je prejemnik za radio, ojačevalec in gramofon, ki se dado avtomatično sprožiti. S priključitvijo na električni tok daje ura tudi razsvetljavo in skuha kavo. Višek Olssonove ure pa je kovač, ki kuje v majhni kovačnici. Nekaj minut preden udari ura, zažari kovačnica v rdečkasti barvi. Kovač vzdigne kladivo in bije z njim po razbeljenem železu. Ko so udarci pri kraju, ugasne v kovačnici luč.

Komplicirani mehanizem deluje popolnoma samogibno ne da bi se ga človek dotaknil in je tako precizen, da registrira celo takšne izrednosti, kakor je prestopno leto.

ŽENE NA OBROKE

Pri srednjeafriških zamorskih rodovih vlada običaj, da si možje žene kupujejo. Snubec se pda k očetu svoje izvoljenke in ga vpraša, koliko zahteva za svojo hčer. Ker pa tudi v Afriki vlada gospodarska kriza, dekleta ne dobe lahko mož, ki bi bili zmožni takojšnjega plačila. Sila kola lomi in zato so se morali običaji malo izpremeniti, tako da se dobe žene tam sedaj na obroke. Moški plača samo prvi obrok. Če se žena pri delu ne izkaže vredna svoje cene, mož plačevanje nadaljnjih obrokov enostavno ustavi in jo pošlje očetu nazaj.

Zanimivosti iz Ghandijevega življenja.

"Bapu" — oče je priimek, ki ga je Ghandiju nadela njegova najbližja okolica. Rabindranat Tagore ga je leta 1922 krstil za „Mahatmo" — Veliko dušo po "svetlem, ljubezni polnem" nadnaravnem bitju v zgodovinskem epu Upanišadah. Gandijeva domovina, velika Indija s 300 milijoni revnega, nadarjenega in globoko nesrečnega prebivalstva (to pomeni šesti del prebivalstva zemeljske oble) je za nas velika uganka, nepoznan svet. Uradna britska "Sinja knjiga" sira Johna Symona šteje v Indiji 600 držav z 222 jeziki, med katerimi je nad 30 "glavnih" z veliko književnostjo in "mednarodnim" pomenom. Število kast, dednih, strogo ločenih razredov, znaša 2300. Med njimi so žeparji, ognjarji, pogrebni naricalci, rodoslovci itd. Vse to bi bilo umljivo, a noben raziskovalec na pr. ne ve vzrokov ogorčenega sovraštva kast "leve" in "desne roke" v južni Indiji ali vsaj izvora teh označb. Posamezni mogočni knezi so člani nižjih kast. Barodski maharadža je na pr. samo "sudra", torej potomec "krošnjarjev in trgovcev"... Nesrečni "pariji", ki tvorijo do 14 odstotkov domačega prebivalstva, so kot zavrženci izven kast, ne smejo stanovati po mestih, da ne bi oskrunili boljše sloje, nosijo samo po mrličih zavrženo obleko, kuhajo v potolčenih loncih, ki jih pobirajo po smetiščih, se poslužujejo samo "nižjih živali", oslov in psov. Ghandi, član ene izmed srednjih kast, je zelo tvegal lasten ugled, ko je nastopil v ulogi zaščitnika "nečistih" in celo pohčeril "nečisto" dekletce...

Ista zmešnjava vlada v verstvu. Indija je domovina slikovitega poetičnega deizma, ki je zanimal vodilne evropske filozofe. Krava je sveta žival za prebivalca bengalskega pragozda, ki z gorjačo v roki tvega lastno življenje, da si jo ubranil pred tigrom. Ghandi, ki odklanja evropsko kulturo, tudi veruje v "vzvišeno poslanstvo" krave, jo globoko spoštuje in piše, da se mora vršiti v "znamenju krave" ves nacionalni boj: "nasilnost bi ponižala globok pomen krave". Šestdeset milijonov muslimanov, ki živijo poleg 163 milijonov Indcev, iz dna srca sovražijo to verstvo kot grdo malikovalstvo in pomenijo veliko nacijonalno nevarnost. Muslimanski voditelj Muhamed Ali (umrl med zadnjo londonsko konferenco), je vse življenje deloval za panislamizem, obnovitev kalifata, srdito napadal palestinske Žide in je bil istočasno MacDonaldov "dobri stari prijatelj". Glasilo delavske stranke "Daily Herald" je bilo ustanovljeno z Mohamedovim denarjem in lani je objavilo njegovo sliko, ko je dospel v London. Ghandi kljub osebni požrtvovalnosti ni mogel "nečistim" obljubiti zahtevano enakopravnost. Priznal je, da bi povzročili predsodki v tem primeru medsebojno klanje, dasi je nekoč želel "pri poznejšem vtelešenju priti na svet kot parija". Zato so ostali "zavrženci" slej ko prej pristaši britske nadvlade. Tudi muslimanski tisk je Gandiju večkrat svečano stavil načelna vprašanja: ali bi šel obedovat pri isti mizi z muslimanom? Ali bi dal svojo hčer muslimanu za ženo? Ghandi v zavesti, da bi sicer izgubil pretežno večino pristašev, je odgovarjal vedno samo: "Zakaj pa ne bi obedovala tudi pri dveh mizah? Zakaj bi bili mešani zakoni posebno srečni?" Zedinjena mogočna Indija seveda leži daleč onstran te azijske zvite politike, ki Gandiju ni obrodila nobenih uspehov pri londonski okrogli mizi.

Boj za politično neodvisnost je pri Ghandiju neločljiv od boja zoper grešnost. Njegova požrtvovalna nesebičnost je svetovno znana. Kot Indec ni nikoli jedel govedine. Leta 1904 se je pričel zanimati za Tolstejeve nauke (dopisoval je z njim do njegove smrti), odklonil usluge perice in brivca ter se od tedaj hrani s samim sadjem (predvsem z limonami) in kozjim mlekom. (Koza se ne šteje med svete živali.) Odrekel se je v soglasju s soprogo zakonskemu življenju. Med boleznijo v jetnišnici je ogorčeno odklanjal jajca, dasi mu je prisegel zdravnik, da niso oplojena. Ko je v smrtni nevarnosti pristal na operacijo slepiča, je s tem zelo ogorčil svoje pristaše. Pozneje je priznal sam, da "je bil slabič": bolje bi bilo pobegniti iz ječe v hribe ter v duševnem zanosu premagati šibko telo. Ghandijev življenjski cilj je "skrčiti se v nič in Stvarniku pogledati v oči". To je "Mokša", najvišja stopnja za brahmanske puščavnike. Stotine milijonov Indcev smatrajo Ghandija za novo vtelešenje Višnuja, najvišjega božanstva, ki je obliki leva ali želve, junaka ali ponovno prihajalo na zemljo v pritlikavca, Buddhe ali Krišnuja. Ljudstvo pripoveduje, da ozdravlja Ghandi bolnike in oživlja mrtve. Ghandi je sam večkrat protestiral v dnevnem tisku zoper prodajo njegovih slik v podobi Višnuja. Vroče je prosil svoje častilce, da bi vzeli na znanje, da on ni bog Krišnu, temveč navaden človek.

Ghandijev svetovni nazor se je oblikoval v težkem življenskem boju. Rodil se je leta 1869 v uradniški družini (njegov oče je celo imel ministrski naslov v mali Porbandarski kneževini) in se po stari šegi oženil z 12 leti. Z 18 leti so ga starši poslali v Anglijo na univerzo, odkoder se je povrnil domov kot odvetnik. Ni se brigal za politiko, čital je le evangelij, Ruskina in Tolstega. Zaslužil je dokaj dobro, dasi je zagovarjal samo "nedvomno pravične zahteve". Leta 1893 je odšel kot pravni zastopnik velike indske izvozne tvrdke v Južno Afriko. Beli

CASA PEUSER

je edina v to svrho ustanovljena za širiti kulturo potom zasebne biblioteke ter ma ugodnosti za instalirat trgovske pisarne in druge slične pisarne, zato je ustanovila

Kreditni Oddelek

plačajoč v 10 mesečnih obrokih po isti ceni.

KREDIT PEUSER

LAHKO KORISTI ..

v vedi in literaturi, Enciklikah in velikih delih, naznih delih in biblotekah slavnih umetnikov, novel, zgodovinskih knjig, narodnih knjih itd.

Z KREDITOM PEUSER

TRGOVEC ali OBRTNIK

lahko razpolaga z instalacijo pisarniške oprave, z pisalnimi stroji in z vsemi drugimi v to spadajočimi potrebščinami

KREDIT PEUSER

olajšuje dijakom nakup raznih knjig, najboljše kompase, risarske in šolske potrebščine

Izposlujte KREDIT PEUSER

v tretjem nadstropju

CASA JACOBO PEUSER, Ltda.

SAN MARTIN 200, FLORIDA 205 in RIVADAVIA 2816

BUENOS AIRES

Buri so ga pretepli in vrgli z vlaka, kamor je odšel s parnika. Prav tako so ga napodili iz hotela, kjer je iskal prenočišče. Tako je zvedel Ghandi o pasji usodi 150 tisočev svojih indskih rojakov, ki veljajo z zamorci vred v Južni Afriki za delovno živino ter so navezani na posebna prenočišča po predmestjih in na živinske vagone na železnicah. Gandi je pustil advokaturo in službo, ustanovil poljedelsko kolonijo v duhu Tolstojevih načel ter prričel izdajati tednik "Indian Opinion", kjer je zahteval človeške pravice za svoje rojake. Oblikoval je v teh letih svoj nauk o "moči v resnici" (Satia-graha) in, kakor rečeno, zahteval od indskih kulijev predvsem nravstven preporod. Večkrat je bil trpinčen in zaprt, a po daljšem boju je vendar dosegel ukinjenje najbolj žaljivih odredb. To se je zgodilo radi stalnih nemirov med indskimi delavci in angleških vpilvov. Londonski tisk je ponekod branil Ghandija, ker je rad ugotovil krivičnost onih Burov, ki jih je moralno podpirala vsa Evropa v letih vojne za neodvisnost Južne Afrike. Ghandi se je povrnil po dvajsetletnem bivanju v Afriki nazaj v Indijo v prepričanju, da so zmagali predvsem njegovi nauki. Ista načela so oblikovala njegov nadaljnji boj za "Svaradž" (samoupravno Indijo). Samo svetovna vojna je začasno predrugačila to delovanje. Anglija je pogrešala v boju z Nemci veliko narodno vojsko in Lloyd George je objavil poziv na Indce. Ghandi je zastavil ves svoj vpliv pri naboru novincev. Indija je poslala na Francosko 985.000 vojakov, dočim je delalo 400.000 oseb v zaledju. Vse to se je zgodilo v prepričanju, da bo prišla po zmagi nad nemškim militarizmom doba enakopravnosti za vse narode. A obljube so ostale po Versailskem miru na papirju in Ghandi se je povrnil k "mirnemu boju", Satia-grahi. Njegovi pristaši pridno sučejo preslice in nosijo samo domače indsko sukno ter odklanjajo angleško blago. Kršijo solni monopol in ne marajo pošiljati otroke v angleške šole. Ghandi, ki je stalno potoval po velikanski Indiji, je vneto dopovedoval rojakom, da so Angleži še vedno "bratje v zmoti" in priporočal samo "neudeležbo pri nasilnostih". A kakor poprej v Afriki, so obrodili tudi zdaj njegovi pozivi vedno več požigov in političnih umorov. Ghandi je iskreno obžaloval, da "se premalo zanima ljudstvo za miren značaj Satia-grahe" in obsojal izgrede. A to ni spremenilo dejanskega položaja.

Ta zaključek ni nikogar presenetil. Ghandi kot osebnost, živ okostnjak (londonski listi so poročali, da tehta 45 kg), žrtev svoje askeze, vzbuja splošno sočutje. Težišče njegovega delovanja je v molitvi. En dan na teden ne zaužije nobene hrane in se posti v vseh odločilnih trenutkih.

Brzojavka svojcem v Jugoslavijo,

za velikonočne praznike stane le malo in bo izročena v nekaj trenotkih.

VIA AL AMERICA

SARMIENTO 500

Izseljeniški zabavni koledar

Najinteresantnejši in najcenejši koledar za leto 1932

za 70 centavov se dobi v knjigarni

JOSIP SUBAŠIČ

Calle San Martin 486, Buenos Aires.

FOTOGRAFSKI ATELJE

SAVA JOVANOVIĆ

F. QUIROGA 1267 **Dock Sud**

Za vsakih 6 fotografij od 3—6 pesov, dobite brezplačno POVEŠANO SLIKO

ESTUDIO JURIDICO "SLAVIS"

TRES ABOGADOS Y CUATRO PROCURADORES, ATIENDEN ASUNTOS CIVILES, COMERCIALES Y CRIMINALES

Traductores para todos los idiomas eslavos

Consultorio médico, adscripto, atendido por el Dr. ARNALDO A. BASSO

SARMIENTO 1011 - Piso 5°

U. T. 35 Libertad 0406 Buenos Aires

VELIKANOČ PRAZNIK VESELJA

27. marca 1932

RAZVESELITE VAŠE DRAGE V DALJNI DOMOVINI

s tem, da jim pošljete denarni dar

VARNO, HITRO TER NAJCENEJE

potom

Banco Holandes

de la América del Sud

"SLOVENSKI ODDELEK"

Sucursal Buenos Aires

Bmé. MITRE 234, esq. 25 de Mayo

kjer lahko vložite Vaše prihranke pod najugodnejšimi pogoji. Plačamo 5 % letnih obresti, katere se 4 krat letno pripišejo kapitalu, dočim Vam je denar vsak moment na razpolago.

"PRED VSEM, VARNOST IN DOBRE OBRESTI"

Uradujemo vsak delavnik od 8 1/2 do 19 ure zvečer

Urednik: SILVO KAVČIČ Lastnik konzorcij SLOVENSKEGA DOMA

POSKUŠAJTE KADITI

CIGARTE

Znamka DESCANSO	**po**	**0.10 cent.**
„ **TRABAJO**	„	**0.15** „
„ **COMBINADOS**	„	**0.20** „

Najboljše cigarete te cene

POLJSKA BANKA OPIEKI S. A.

LEANDRO N. ALEM, vogal LAVALLE

Sprejema vloge po 5 % obresti, prejema vloge na tekoči račun, izvršuje denarne nakazila in najugodneje prodaja vožnje karte ter brezplačno sprejema in dostavlja izseljeniško pošto.

POLJSKO BANKO

je osmovala Poljska Poštna hranilnica, eden največjih in najsolidnejših srednjeevropskih zavodov te vrste.

Njena znana solidnost je najboljša garancija vsakomur, ki ji svoje poslovanje.

Uradne ure: Vsak dan od 9—7 zvečer, ob sobotah pa od 9—1

NASLOV:

BANCO POLACO

Poljska Kasa Opieki S. A.

N. N. ALEM 480 **BUENOS AIRES**

Imeti, oziroma hraniti pri

COMPAÑIA GENERAL DE CAPITALIZACION

ESMERALDA 151 **BUENOS AIRES**

JE ZAGOTOVITI SI GOTOV KAPITAL POTOM MESEČNEGA PLAČEVANJA IN IMETI BREZ VSAKIH DRUGIH IZDATKOV MOŽNOST ZA

AMORTIZACIJSKO ŽREBANJE,

KI SE VRŠI VSAK MESEC.

Na žrebanju, ki se je vršilo (29.-II.) so bile izžrebane sledeče črke

R U N	C· D· D·	T Q N
S· O· F·	S V N	S F N

Rezultat amortizacijskega žrebanja

1) $ 5.000 m/n je dobila gdč. Sara Frigerio, Cochabamba 730
2) „ 2.500 „ „ dobil g. Mauricio Broitman, Junin 825
3) " 2.500 „ „ „ „ P. Seroando Manrique, Nicuegara 825
4) " 2.500 " " " " Julio Aquiles, Charcas 777
5) " 2.500 " " " " Eduardo Spinelli, Ecuador 856
6) " 2.500 " " " " Juan J. Estévez, La Plata
7) " 2.500 " " " " Avelino Marambio, Catan, Juncal 2261
8) " 2.500 " " " " Alberto Luis Rusca, Pasaje King 336
9) " 2.500 " " " " Raul Vega (Rauch F.C.S.)

V 12 MESECIH SE JE AMORTIZIRALO PO SREČKANJU 89 DOBITKOV OD VREDNOSTI ZA $ 323.500 m/n.
Prihadnje srečkanje se bo vršilo 31. marca ob 12 uri dop. vcalle Sarmiento 1230.
ZA VSE INFORMACIJE OBRNITE SE DO NAŠIH INŠPEK-TORJEV IN POTNIKOV V CALLE ESMERALDA 151 (U. T. 35 Libertad 1181) OSEBNO ALI POTOM TEGA KUPONA

Deseo, sin compromiso, explicaciones o folletos sobre lostítulos que emite esa Compañía. Pido enviarlos a:

NOMBRE: ..... DIRECCION: .....

Ravnateljstvo Compañía General de Capitalización

Predsednik: **Dr. Antonio Robirosa, podpredsednik od** Banco de la Provincia de Buenos Aires; **Dr. Luis Mitre,** rovnatelj banke "El Hogar Argentino"; **Lino Landajo,** predsed-nik od Banco de Avellaneda; **Dr. Adolfo F. Orma,** bivši predsednik Banco Hipotecario Nacional, **Justo Wallerstein, Dr. Carlos Meyer Pellegrini, Leopold Lewin, Virgilio Maffei.**

Talleres gráficos Julio Glassman — Corrientes 1976 Bs. As.